

CELDÖMÖKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cselekmények, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekszám: 17.258.

Felolvasó szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

1 pengő

értékállandóságát, jellemzi a közéleti miniszter rendelete, amely az 1944. évi termései árát egy fillérrel sem engedte magasabbra megállapítani az 1943. évi július 1. áráknál. A közéleti miniszter rendelkezését mind a józan, mind a fogyasztók a legnagyobb megnagyobb fogadták.

A termékek áránál fogva állandóságától jogosan következtethetünk a pengő szilárd értékállandóságára, amiből önként következik, hogy a kormány erősen kézzel látogat vet minden olyan törekvések is, amely a bűzár állandósága mellett megkísérelné egyéb cikkeket árni is emelni. Rendkívüli horderejű elhatározás ez különösen akkor, amikor a tavalyi viszonylagos nyugalmi állapot mellett szemben ezidőn bizonyos árucikkekben külső ellenséges behatás következtében is bedől, vagy behálhat árulmány. A spekuláció tehát, amely ezeket a rendkívüli állapotokat arra használhatná fel, hogy bizonyos cikkeket az árát felverje, a kormány erővel és azzal a törhetetlen elhatározással találja szemben magát, hogy a magyar árpületet mai összeállításában minden belső és külső támadás ellen a legkeményebb eszközökkel is megvédi.

De felelet ez a kishitűek számára is, akik nem merték bízni a nemzet gazdasági erejében és nem merték vállalni a háború gazdasági felelősségét. A magyar gazdasági életnek a közönség irányába való gyökéres állatlása és a belső erőknél egy célra: a győzelemre való kemény összefogása eredményezte az ötödik háború évében azt a helyzetet, hogy pénzünk belső vásárló ereje a legnagyobb gazdasági megpróbáltatás közepette is változatlanul szilárd és hogy a kormányzat a tavalyihoz képest alapjában megváltozott helyzet mellett is képes változatlan árnívót biztosítani a magyar föld termékei számára.

Kutyaugatás, xilofon-pityegtetés, zötyögős sramli-keringő, k.u.k. balett s egyéb felháborító „gyönyörűségek” a rádió reggeli zenéjében

Csak olyan ez is mint az egész nap műsor. Nem lehet már tovább elhalgatlani, olyan gyenge és annyira nem magyar embernek való.

Úgy gondolnánk egyszerű észszel, hogy a nap első műsor-száma a magyar rádióban csak a magyar zené lehet.

A rádió persze mindig valami Ferenc Józsa idejéből littelejtett rotogatózás csehl-morva rezebanda indulójával kezd. Utána — ki tudja miért — rögtön egy dunnogos, zötyögős sramli-keringő következik, szintén a grózmáni idejéből. Úgy látszik, a műsorkészítők az operettek mintájára úgy képzelik a dolgot, hogy a zord nadtalk felvonulások után rögtön derékon kapják egymást és keringőzni kezdenek. Szép kis k. u. k. balett lehet.

Galya, paprika, Lehár, Straus örökösen

Persze, Lehár és Straus nem maradhat el már reggel sem! A szövegben benne van a búzavirág, déllob, puszták, csikós, paprika, galya, meg az összes idegenforgalmi attrakciók. Bácsban persze ugyanez a zenedarab osztrák szöveggel adódik elő. Szerző díj és dícsőség „jobbfelelő út, nekem fűtől, balfelelő út, nekem fűtől”. Van egy pár örökös szereplő zeneeszerző, aki olyan, mint Habsburg Ottó: a magyar határ felől oldala piros—fehér—

Folytatódik aztán a műsor valami sobsehallott zeneszerző-nagyság xilofon-pityegtetésével, vagy egy másikéval, tele kakukkolgatással, kutyacsalóással, lélekharang-csilingeléssel és rigóflütéléssel, meg jóddal.

Nagyon frissítés okából ezekben rendszerint műbűnösséggel arrol, hogy „Mért fáj a szív, ha nincsen miért” vagy más efféle fontos háborús problémák.

Azért akad magyar magyar bakanóta is közben. Ezt érdemes is hallgatni csak ne rontanak el az egészet „aláfestés”-képen az azal az egyhangú trappolgatással. Az ember szinte látja, hogy strá-pája magát vele a stúdióban valamelyik öregerkesz-csapat a mikrofon előtt. Inkább nagyobb énekkar énekelje. A lépezt az igazi bakanóta ugyanis magától kiadja.

a legjobban vigyáznál, hogy csak jót és csak magyart adjunk a sok ezer hallgatóhoz napi munkájába indulásához útravalónak. Erre gondolva még kis zenei nevelés a mostani reggeli műsor. Amellett még egészséges zenei ízlésű, magyar embernek nem is tudt, hanem bosszantó.

Haogy elképzeljük, lehetne kezdeni a napot valami rövid, vidám népi főreggeli közszóval, hálá-adással, verssel. Amny az szóp hajnalközönél van a magyar népköltészetben, meg Irodalom-ban. Utána meg jöhetne egy csomó jókedvű igazi magyar népdal—hangfelmézekről, frisszöngű népes gyermek-, női és katona-kánókon tiszta, erős énekeivel. Összegyűjtöttek vagy 3—4000-et. Ha mindennap 10—15—öt is vennének elő belőlük, akkor sem kerülne egyik sem—meg kétszer se egy évben sorra. Nem úgy, mint az a pár csaka induló, meg keringő, ami már — könyökükön jön ki.

Akadna az igazi magyar zeneszerzők szerzemények közül is sok reggeli zenébe való, persze nem trottyosbandával vagy tünghatnival, hanem nemeshangu hegedű meg egyéb zenekarral. Az idegen zené meg maradjon külön, napközbeni műsor-szám-nak.

zöld, az osztrák határ felől oldala pedig fekete—sárga.

Végelele az olaszbarátoknak is elég tevődik valamelyik pulykahango tenorének megesha darussal elkibált ártával vagy egy veszkődés tarantellával. (Hogy a pók paljpe meg.)

Aztán egy utolsó rezebanda-laduló hangjainál feszeskedő léptekkel elvonulnak a stúdió reggeli műsor-készítői. Legyen nekik könnyű utána a reggeli sonkaszemlye.

Tudatlanság, felelőtlenség vagy szándékos izléssrombolás?

A reggeli műsornak frissítőnek felvidítónak kell lennie. Szép kis bizonyítvány, hogy a rádió műsorkészítői erre a magyar ének- és zenevilágban eddig nem találtakhat anyagot és lehetőséget. Úgy látszik a műsor-ból, hogy szerintük vidám csak a jódd, a schramml, a kapeszpolka és a pasodoble lehet. (Hova adhatták őket gyerekkorukban ide-

gen szóra?) Pedig még ha a csárdást ki is hagyjuk belőle, mennyi jókedvű magyar dal és zene kínálkozik erre.

Amellett a nap első műsora a legfontosabb, mert a kiplent egyben a reggeli hallottak maradnak meg a legjobban, a napközbeni többi pedig hamarabb elszáll a kifáradó ember fejéből. Ezért a reggeli műsorra kellene

Háklár István

TILOS A BEMENET a pápai kétszázholdas parkba

A Nemzetőr egyik száma riportot közöl Papáról s abban többek közt ezeket írja:

Nem értek a pápák! Ezért hány Tamás sok intézkedését, de azt azután a legkevésbé, hogy miért tilos a bejárnak a 200 holdas, évszázados fákkal dúsított parkba. Meséljük a pápák, hogy valamikor nyíva állt a park kapuja azok előtt, akik hajlandók voltak 10 fillért lepengetni azért, hogy bejuthassanak ebbe a földi paradicsomba. Most már nincs az a pénz, amiért beengedik őket. Pedig a szép, de sokszor rekedő nyári napsütésben olyan örömmel töltöknél el a szabadidőjüket a rigólyított hangos, arnyékos parkban a gyárák és az izemek dolgozói. Mint valaki csökevénye a középkori feudalizmusnak, úgy hirdeti ez az elzárt park, hogy *Pápdn még mindig az egyetlen ódzs utrakodik s nem a kö-*

sőségi szellem. Reméljük azonban, hogy eikövetkezik az idő, amikor

a grófi alkalattól függetlenül is megnyitják a park kapuit az évszázados fák között kanyargó patak mentén üldülhetnek majd munka után a magyar dolgozók.

Amint leomlanak a társadalmi válaszfalak, úgy kell leomlania jelképesen annak a kőfalnak is, amely körülölelt ezt a remek sétakertet és elzárja a friss levegőt a pápák elől. (Zárjelben jegyezzük meg, hogy amennyiben a park megnyílik, kemény rendezési munkákkal kell biztosítani a rendet és a tisztaságot a park területében, mert igen sok vízszelvény nyúlhat alkalmat a park a közönség nevelésén „apacs” körében. Szerk.)

Erdélyi József és Kemenesalja

Kemenesalja tündéri szépségű vidékét — a legszebb magyar vidék egyikét — legnagyobb mértékben az ifj. Dániel képviselte eddig az ifj. Irodalmában. *Bűvés Kemenesaljáról* c. versét van-e magyar ember, aki nem ismeri ezen a vidéken:

Mesze esetedül már a Ság telete
Esztuul erejli a Bakony erdeje
Szőlőföldem kaped... ..

E vers óta Kemenesalját majdnem minden tanult ember ismert, mert ezt a verset az iskolában is tanítják. *Németh László*, a kiváló nagy író, néhány évvel ezelőtt, mikor *Berzsenyi* életjáratát írta, beutazta az egész vidéket. Rajta kívül többen is vannak, kik bejárták iróink közül ezt a klasszikus szépségű vidéket, de aligha rendezési munkákkal kell biztosítani a rendet és a tisztaságot a park területében, mert igen sok vízszelvény nyúlhat alkalmat a park a közönség nevelésén „apacs” körében. Szerk.)

Amikor pár hete itt járt Cell-domélikku, nem mulasztotta el, hogy körül nézzen a Ság és a Somló körül. A Ság hegyről írt is egy szép költeményt, melyet elsőnek lapunk közölt a sálblakkban. Blakkék vagyunk erre a kifőntetésre s rajta leszünk, hogy méltatlanok ne legyünk hozzá. Lapunkat eddig is a legnagyobbrendű irodalmi szempontok vezették a egyre többen vannak, kik igazat adnak ebben nekünk. Hogy *Erdélyi József* egyik legjobb versét elsőnek a mi lapunk közli, mindennél fényesebben igazolja szempontjaink helyességét.

Örömmel jelenjük, hogy *Erdélyi József* újabb lehozataláról — egészen más alapon természetesen mint a közelmúltban — tárgyalások folynak s rövidesen, de legkésőbb augusztus második feléig sor is kerül rá. Az nem vitás, hogy vidékünk a legszebb magyar tájversek írására illette legjobb írának legnagyobb képviselőjét, rajtuk immár a sor, hogy megmutassuk, mennyire a szívünkhoz most *Erdélyi József* is egyikéi amit benne, illetve költségeiben kapunk, kelőképpen tudjuk értékelni és megbecsülni. Most pedig átadjuk olvasóinknak *Erdélyi* legjobb versét a Ság hegy haláláról.

Gazdasági középiskolát kér Sárvár — írja a „Nemzetőr”

Sárvár tizezerenél több lakosú város s polgárának túlnyomó része földműveléssel foglalkozik. Ezenkívül 41 olyan község áll körülötte, amelyeknek lakói szintén földműveléssel foglalkoznak. Sajnos azonban, hogy a sok földművelő család gyermekeinek számára nincs gazdasági középiskola Sárváron, holott a különösen ma annyira fontos szerepet játszó mezőgazdasági termelés érdekében ez feltétlenül szükséges volna.

A gazdasági középiskola ügye már többször szerepelt Sárvár képviselőtestületének ülésén. A

város minden áldozatra hajlandó az iskola megvalósítása érdekében, csupán a hozzá szükséges 200 hold földet nem tudja rendelkezésre bocsátani, mert nincs miből.

Volna azonban egy megoldás. Ha a város határában elterülő bajor hercegi birtokból legalább bérlettel szerződés alapján átengednék a szükséges 200 holdat, úgyzavolván nem lenne más akadály az iskola megvalósításának.

Reméljük, hogy e nagybirtok fellépjen Sárvár és környéke óhajára és lehetővé teszi az annyira fontos gazdasági középiskola megvalósítását.

A sági hegy

A sági hegyet már nagyon lehodták,
s még három évig hordják lefele.
Elt-e ember, vajjon, aki látta:
milyen volt a sági hegy telete?
Vagy már csak régi képek és íráskor
druják él? Akad kíváncsi meg...
Nem emlékszik rá a Ság mezeje,
s nem emlékszik sem a föld, sem az ég...
Hegyes süveg volt, egremutató ujj,
a sági hegy-ma: lapos kőhalom;
lerombolta a eskány, ledarolta,
megörölte a közöz malom,
a malom, melynek kénnyé oit füstöl...
Olyan a hegy ma, mint egy kókorás
az útszélén, mint egy nagy kókorásod.
De mit ő bánja, a szőlőkápd,
meg a köfőjt, meg az úzletember,
a bazaltbánya-részvényársaság?
Neki csak kő, csak hitermeti és
szállítami való bázalt a Ság,
a sági hegy: csak azt sajnálja tán, hogy
a föld szinég nem horáthajta le?
hogy már csak három röpke év van hátra:
meg h-er tovább szerződo levelet...
Még három év mennyit robbant le róla?
Csak az alacsony hegytőke marad;
a szőlők rőjt és benne a hűvös pincék
gyűjtik tovább is a napsugarat,
az ég tőzét s a föld vőzét egyjűtt,
az alvó házúnygy sőtét kőben,
s fű nő majd lassan, mint egy nagy sírkalmon,
a hegy levidgolt, lapos tetőjén...
Mégis, marad a nagybőli váalmi.
Eltűnt a esküs, mint grás szobor,
de maradtak a szőlők: s a kápdok
nyomán fakad, forr, h. keszt a bor,
lekeszt és felelet; bár az is:
űzlet, azé, ki nem forgat kapát,
nem ápol tőkt, csak pénz és munkában
sosem görbiti eskys deréket.
Az űzlet szobrárt kéne itt emelni,
a hegyt Mammon-szobrárt a hegyen,
a sági hegy romjain; hogy messze tájra
s időre intő, sőtét jel legyen...
Mégis, inkább Bor-isten, Bacchus szobrárt,
aki legűzate a nagy kővőzt:
a bazaltbánya-részvényársaságot,
s megemelteti egy kis multat és jövőt...
ERDELYI JÓZSEF

Cigányok a piacon

Most, hogy a zsidók elutarkodnak látszik meg, mennyi egyéb probléma akad még Sárváron. Aki vasárnap estélt a főtérrre, meglespedve látja, hogy nyílt árusításal mekte képi amonyok piszkos kűrmű gyerekek drujják a cukorkát. Nemcsak a főtéren, de a Battyányi utcán is, s hozzá mélyen áron!

Ha valaki vasárnap akar cukrot venni, az vehet pormentes, tiszta helyen, a cukrászdában. Tőzösen felesleges cukorárúsításokat szabadítani rá nyílt árusításal a közönségre. Ott az utcán lepi a por, a szél mindenféle piszkot rácsap az árua. A mai szociális és egészségügyi követelmények idején megengedhetlennek tartjuk a közönségű fly fertőzést. Az űzletismert, de általában minden amit az ember megveszik, a legtisztábban kezelendő. Erre pedig a zsidók után legkevésbé a cigányok alkalmasak, légyenek oláh vagy muzsikus cigányok.

De csuf látvány is az űzletnél egy elég csinosnak mondható városban. Románokban vagy Tokorokországban, szoval Keleten az magyán, de Barórában idejét múlt jelenés; Erkeknek a sátoros vagy szőkeűltű árusoknak legalább a város belsőjéből el

kellene tűnnők, legfeljebb vasárnap reggel 9 óráig kellene engedélyt kapniok addig, amíg a zsidókérés után a sokak által igen sürgetett cigánykérés is meg nem oldódik.

Kodály zene-óvoda nyílik Sárvárótt

A közföldben nyílik meg Stubbenvöl Magda zenetanár vezetésével a Kodály-zeneóvoda. Apró gyermekek napi több órán át tartó énekes, zenés s játékokkal fűszerezett óvodája. Több ízben megírtuk, milyen korszakalkotó jelentősége van a magyar zenei nevelés terén Kodály Zoltánnak s így nagy örömmel tölt el bennünket az, hogy éppen Sárvárótt nyílik meg az első Kodály-zeneóvoda vármegyénkben. Hogy a gyerekek jól érzik majd magukat, abban nem kételkedünk. A szőlők figyelmét külön is felhívjuk erre a nagyjelentőségű vállalkozásra s szeretnők, ha közegünkben, Cell-domélikón is akadna képzett s felelősséget érző lélek, aki Kodály szellemében basszoni nevelői munkára vállalkozna.

Fixesson elő lapunkra!

